

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı: E-41481264-207.02-28180074

Tarih: 19.07.2021

Konu: Beş Puanlık İndirimde Türkiye Geneli Borç Sorgusu

GENELGE
2021/26

1.Genel Açıklamalar

Bilindiği gibi, **5510 sayılı Kanunun** 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; “*Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak bu Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini ise Maliye Bakanlığına vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler ile 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa ve 22/2/2006 tarihli ve 5458 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile diğer taksitlendirme ve yapılandırma Kanunlarına göre taksitlendiren ve yapılandıran işverenler bu tecil, taksitlendirme ve yapılandırmaları devam ettiği sürece bu fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu bent hükümleri; vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları ile okul-aile birliklerince çalıştırılanlar hariç olmak üzere 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır. hükmü yer almaktadır.*

5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan beş puanlık indirimden yararlanmanın usul ve esasları **2008/93**, **2009/139** ve **2011/45** sayılı Genelgelerde açıklanmıştır.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanabilmesi için diğer şartların yanı sıra işverenin Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmama şartını da sağlaması gerekmektedir.

İşverenin Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş borcunun bulunup bulunmadığı hususu 1/9/2021 tarihinden (2021/Eylül ayından/döneminden) itibaren işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak yapılacaktır.

Bu genelge ile, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan beş puanlık indirim uygulamasına ilişkin sadece borç sorgusunun Türkiye geneli yapılacağı hususu açıklanmış olup, beş puanlık indirime ilişkin diğer tüm şartlar ve uygulamalar 2008/93, 2009/139 ve 2011/45 sayılı Genelgelerde açıklandığı şekilde yürütülecektir.

Bu bağlamda, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş borç sorgusunun işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak yürütülmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile müştereken belirlenen usul ve esaslar aşağıda açıklanmıştır.

2. Beş Puanlık İndirim Uygulamasında İşverenin Kuruma Prim, İdari Para Cezası İle Bunlara İlişkin Gecikme Cezası ve Gecikme Zammı Borcunun Bulunmaması

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazine ve Maliye Bakanlığınca karşılanabilmesi için, işverenlerin Türkiye genelinde, yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması gerekmektedir.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca beş puanlık indirim uygulamasında işverenin Kuruma olan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu, 2021/Eylül ayına/dönemine ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren işyeri bazında değil, işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerleri esas alınarak sorgulanacaktır.

Bu durumda, beş puanlık indirimden yararlanmak isteyen ve kapsama giren bir işverenin aynı veya farklı Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğünde işlem gören birden fazla işyeri dosyasının bulunması halinde, işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerlerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

İşverenin Türkiye genelindeki işyerlerinden herhangi birinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde, yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işyerlerinden dolayı da beş puanlık indirimden yararlanılamayacaktır.

Örnek 1- (A) Limited Şirketinin, Mersin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören işyerinden dolayı yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para

cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmamasına karşın, Ulucanlar Sosyal Güvenlik Merkezinde ödeme vadesi geçmiş prim borcunun bulunduğu varsayıldığında, işveren Ulucanlar Sosyal Güvenlik Merkezindeki işyerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi borcunu gecikme cezası ve gecikme zammı ile ödemediği sürece Mersin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören işyerinden de beş puanlık indirimden yararlanamayacaktır.

Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunmayan özel nitelikteki işyeri işverenlerinin söz konusu indirimden yararlanabilmeleri için, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini 5510 kanun türünü seçmek suretiyle yasal süresi içinde Kuruma göndermeleri gerekmektedir.

İşverenlerin muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini 5510 kanun türünü seçmek suretiyle Kuruma göndermeleri sırasında, işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerlerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığı sistem tarafından sorgulanacak ve herhangi bir işyerinden kaynaklı yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde işverenin Türkiye genelindeki hiç bir işyerinden 5510 kanun türünü seçmesi mümkün bulunmayacaktır.

Bununla birlikte, Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları bulunan işverenler, bahse konu borçlarının tamamını ödemeleri veya söz konusu borçların çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olması, yapılandırma/taksitlendirme işlemleri devam ediyor olması ve yapılandırma/taksitlendirme kapsamına girmeyen yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının da bulunmaması kaydıyla, söz konusu indirimden, yasal verilme süresi sona ermemiş ilk muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden başlanılarak Türkiye genelinde indirim kapsamına giren tüm işyerlerinden yararlanabileceklerdir.

Örnek 2– (B) Limited Şirketinin, Adana, Hatay ve Malatya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören üç işyeri olduğu, söz konusu işverenin Hatay Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğündeki işyerinden Kuruma 10.000,00 TL sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunduğu, bu borcunu 18/10/2021 tarihinde ödediği varsayıldığında, yasal ödeme süresi geçmiş borçların, 2021/Eylül ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin Kuruma son verilme süresinden (26/10/2021 tarihinden) önce ödenmiş olması nedeniyle, Adana, Hatay ve Malatya Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören işyerlerinden dolayı 2021/Eylül ayına ait muhtasar ve prim hizmet beyannameleri yasal ödeme süresi geçmiş borçların ödendiği 18/10/2021 tarihinden, 2021/Eylül ayına ilişkin muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Kuruma son verilme süresi olan 26/10/2021 tarihine kadar 5510 kanun türü seçilmek suretiyle gönderilebilecektir.

Bunun yanı sıra, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin 5510 kanun türü seçilerek gönderilmesi sırasında işverenin Türkiye genelindeki tüm işyerlerinden kaynaklanan sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası borç türleri için ayrı ayrı olmak üzere, toplam 15,00 TL'nin altındaki borç asılları (15,00 TL dahil) sorgulama sırasında dikkate alınmayacaktır.

3. Beş Puanlık İndirim Uygulamasında Türkiye Geneli Borç Sorgusu Kapsamına Giren Borçlar

İşverenin Türkiye genelinde yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunup bulunmadığının tespiti sırasında, işverenlerin Kurumda kendi adına tescil edilmiş tüm işyerlerinden ve kendi adına tescil edilmiş tüm alt işverenliklerinden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları sorgulanacaktır.

Bu sorgulama gerçek kişi işverenlerde T.C. kimlik numarası, tüzel kişi işverenlerde vergi kimlik numarası esas alınmak suretiyle yapılacaktır.

İşverenin, kendi adına tescil edilmiş işyerleri ve alt işverenlikleri haricinde ortak, üst düzey yönetici ve işveren vekili olarak işlem gördüğü işyerleri ile işverenin gerçek kişi olması halinde kendi sigortalılığından kaynaklanan 5510/4-1-b kapsamındaki ve 5510/60-g kapsamındaki yasal ödeme süresi geçmiş prim borçları sorgulanmayacaktır.

Örnek 3– (C) Limited Şirketine ait İstanbul ve İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören işyerlerinin Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmadığı, ancak (C) Limited Şirketinin başka bir işverendeki alt işverenliğinden dolayı Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim borcunun bulunduğu varsayıldığında; alt işverenlikten kaynaklanan borcu ödenmediği sürece anılan işverenin İstanbul ve İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde işlem gören işyerlerinden dolayı beş puanlık indirimden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Örnek 4– (D) gerçek kişi işverenin Ostim Sosyal Güvenlik Merkezinde işlem gören işyerinden Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmadığı, ancak bu gerçek kişinin başka bir şirketteki ortaklığından dolayı Kuruma yasal ödeme süresi geçmiş prim borcunun bulunduğu varsayıldığında; diğer şartlar sağlanmak kaydıyla anılan işverenin Ostim Sosyal Güvenlik Merkezinde işlem gören işyerinden dolayı beş puanlık indirimden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Bununla birlikte, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin 5510 kanun türünü seçerek Kuruma gönderebilmesi için, işverenin gerek kendisinden gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

4. Diğer Hususlar

4.1. Kuruma Türkiye geneli yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunan işverenler malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinde beş puanlık indirimden yararlanamayacağından, bu işverenlerin 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ilave altı puanlık indirimden de yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

4.2. 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan, “Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.” hükmüne istinaden, işverenin Türkiye genelinde;

– Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması halinde, öncelikle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim desteğinden, ardından diğer prim teşviklerinden,

– Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunması halinde ise, beş puanlık indirim uygulanmaksızın sadece ilgili kanunlarda yer alan prim teşviklerinden,

yararlanılabilecektir.

5. Yürürlük

Bu Genelge hükümleri 1/9/2021 tarihinden (2021/Eylül ayından/döneminden) geçerli olmak üzere yürürlüğe girer. 2008/93, 2009/139 ve 2011/45 sayılı Genelgelerin, bu Genelgeye aykırı hükümleri 1/9/2021 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İsmail YILMAZ

Kurum Başkanı V